

Матеріали для роботи 2 групи

Жертви Куренівського погрому

- Що чи кого зображено на фото? Опишіть фото якомога детальніше, не вдаючись до припущень чи узагальнень.
- Коли був зроблений знімок (рік, період, подія)?
- Що, на вашу думку, відбувається на фотографії ?
- Хто ці люди? Чим вони займаються?

- Це природна фотографія чи для неї спеціально позували перед камерою?
- Назвіть історичні джерела, що могли б вам допомогти перевірити достовірність ваших висновків щодо цієї фотографії.
- Що ви знаєте про події, які відтворені на фото?

Прочитайте довідковий матеріал та дайте відповіді на запитання:

1. Які події спричинили погром у Києві 1919 р.?
2. У чому звинувачували євреїв?
3. Ким були учасники погрому?
4. Які способи захисту використовувало єврейське населення? Чи були вони достатньо ефективними?
5. Що саме цікавило учасників погромів у будинках євреїв? Які засоби використовували погромники, щоб досягти своєї мети?
6. Хто був при владі у Києві на час погрому? Які кроки вживала влада, щоб зупинити погром?
7. Чи були ці кроки ефективними? Чому?

З самого початку боїв за повернення міста під контроль Добровольчої армії, а саме 2 (15) жовтня 1919 р., в Києві спалахнув єврейський погром, що здійснювався чинами ЗСПР (збройні сили півдня Росії) і місцевим населенням, який вдалося зупинити тільки до 6 (19) жовтня 1919 року.

Головною метою погромників були гроші та інші матеріальні цінності. Погромники грабували єврейські квартири збройними групами, по 5-6 чоловік у кожній. Вимагаючи у євреїв гроші, погромники вдавалися до жорстоких тортур. Масового характеру набули згвалтування єврейських жінок.

Примітно, що в дні цього погрому євреям вдалося виробити своєрідну тактику захисту. Так як було очевидно, що погром відбувається всупереч волі влади і командування, жителі цілих будинків і кварталів, які вважали, що їх збираються «громити», починали, стоячи біля відкритих вікон, дружно кричати, бити в металевий посуд і просто шуміти для залучення уваги

Очевидець подій І. Г. Еренбург писав: «У чорних будинках всю ніч безперервно кричали жінки, люди похилого віку, діти; здавалося, що кричать будинку, вулиці, місто».

Погромники, побоюючись, що на крики жертв прибуде державна варта або спеціально створені армійським командуванням для патрулювання міста офіцерські патрулі, як правило, відступали.

З часом влада стала вживати заходів для припинення погрому, суди стали виносити смертні вироки. Число нальотів на єврейські квартири та будинки скоротилося, а вбивства практично припинилися .

Однак заходи, яких вживала влада, були по суті безрезультатні: «тихий» погром в місті не припинився. Репресії проти погромників лише дратували киян і провокували їх «на нові ексцеси в іншій формі». У місті почалися, як зазначав Драгомиров, нальоти і вбивства євреїв «в глухих кутах».

Джерело: Пученков А.С. Національне питання в ідеології і політиці Білого руху в роки Громадянської війни 1917-1919 рр.